ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)

z 12. októbra 2004 *

Vo veci C-60/03,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podaný rozhodnutím Bundesarbeitsgericht (Nemecko) zo 6. novembra 2002 a doručený Súdnemu dvoru 14. februára 2003, ktorý súvisí s konaním:

Wolff & Müller GmbH & Co. KG

proti

José Filipe Pereira Félix,

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: predseda druhej komory C. W. A. Timmermans (spravodajca), sudcovia C. Gulmann, R. Schintgen, F. Macken a N. Colneric,

generálny advokát: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
tajomník: M. Múgica Arzamendi, hlavná referentka,

* Jazyk konania: nemčina

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— Wolff & Müller GmbH & Co. KG, v zastúpení: T. Möller, Rechtsanwalt,

— pán Pereira Félix, v zastúpení: M. Veiga, Rechtsanwältin,

— nemecká vláda, v zastúpení: A. Tiemann, splnomocnená zástupkyňa,

— francúzska vláda, v zastúpení: G. de Bergues, C. Bergeot-Nunes a O. Christmann, splnomocnení zástupcovia,

— rakúska vláda, v zastúpení: E. Riedl a G. Hesse, splnomocnení zástupcovia,

— Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: M. Patakia, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci R. Karpenstein, Rechtsanwalt,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 49 ES.

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi Wolff & Müller Gmbh & Co. KG (ďalej len „Wolff & Müller"), stavebným podnikom, a pánom Pereira Félix, týkajúceho sa ručenia tohto podniku za vyplatenie minimálnej mzdy, ktorú mu dlhuje jeho zamestnávateľ.

Právny rámec

Právna úprava Spoločenstva

3 Odôvodnenie č. 5 smernice Európskeho parlamentu a Rady 96/71/ES zo 16. decembra 1996 o vysielaní [dočasnom pridelení — *neoficiálny preklad*] pracovníkov v rámci poskytovania služieb (Ú. v. ES L 18, s. 1) znie:

„keďže každá taká podpora nadnárodného poskytovania služieb si vyžaduje primerané konkurenčné prostredie a opatrenia zaručujúce rešpektovanie práv pracovníkov".

4 Podľa znenia článku 1 smernice 96/71 nazvaného „Rozsah":

„1. Táto smernica sa uplatňuje na podniky zriadené v členskom štáte, ktoré v rámci poskytovania nadnárodných služieb vysielajú [dočasne prideľujú — *neoficiálny preklad*] pracovníkov, v súlade s odsekom 3, na územie členského štátu.

...

3. Táto smernica platí vtedy, ak podniky uvedené v odseku 1 prijmú niektoré z nasledujúcich nadnárodných opatrení:

a) vysielanie [dočasné pridelenie — *neoficiálny preklad*] pracovníkov na územie členského štátu v réžii a pod vedením podniku na základe zmluvy uzavretej medzi vysielajúcim podnikom a stranou pôsobiacou na území daného členského štátu, pre ktorú sú služby určené, za predpokladu, že medzi vysielajúcim podnikom a jeho pracovníkom existuje počas doby vyslania [dočasného pridelenia — *neoficiálny preklad*] pracovnoprávny vzťah

..."

5 Článok 3 smernice 96/71 nazvaný „Vzťahy a podmienky zamestnania" vo svojom odseku 1 stanovuje:

„Členské štáty zabezpečia, aby podniky podľa článku 1 ods. 1, bez ohľadu na rozhodné právo pre pracovnoprávne vzťahy, zaručili pracovníkom, vyslaným

[dočasne prideleným — *neoficiálny preklad*] na územie členských štátov, nasledujúce pracovné podmienky, platné v členskom štáte vykonávania práce a zakotvené:

— v zákonoch, iných právnych predpisoch alebo správnych opatreniach

a/alebo

— v kolektívnych zmluvách alebo v arbitrážnych nálezoch vyhlásených za všeobecne uplatniteľné v zmysle odseku 8, pokiaľ sa týkajú činností uvedených v prílohe:

...

c) minimálne mzdové tarify vrátane sadzby za nadčasy, toto sa nevzťahuje na zamestnanecké systémy doplnkového dôchodkového poistenia;

..."

6 Podľa znenia článku 5 smernice 96/71 nazvaného „Opatrenia":

„Ak sa členským štátom nepodarí zabezpečiť dodržiavanie tejto smernice, prijmú k tomu vhodné opatrenia.

Najmä zabezpečia, aby pracovníci a/alebo ich zástupcovia mali k dispozícii primerané postupy na presadenie povinností v zmysle tejto smernice."

Vnútroštátna právna úprava

7 Verordnung über zwingende Arbeitsbedingungen im Baugewerbe (nariadenie o pracovných podmienkach, ktoré sa povinne uplatňujú v stavebníctve) z 25. augusta 1999 (BGBl. 1999 I, s. 1894) vo svojom článku 1 stanovuje:

„Pravidlá kolektívnej zmluvy stanovujúce minimálnu mzdu v stavebníctve na území Spolkovej republiky Nemecko (zmluva o minimálnej mzde) z 26. mája 1999, pripojené v prílohe 1 k tomuto nariadeniu, sa uplatňujú na všetkých zamestnancov a pracovníkov, na ktorých sa nevzťahuje táto zmluva, ktorí patria do oblasti jej pôsobnosti k 1. septembru 1999, ak činnosť podniku spočíva predovšetkým v stavebných prácach v zmysle článku 211 ods. 1 tretieho zväzku Sozialgesetzbuch (nemecký zákonník sociálneho zabezpečenia, ďalej len „SGB III"). Pravidlá kolektívnej zmluvy sa uplatňujú tiež na zamestnávateľov, ktorí majú sídlo v zahraničí a na ich pracovníkov, zamestnaných v oblasti, na ktorú sa uplatňuje toto nariadenie."

8 Podľa článku 1a Arbeitnehmer-Entsendegesetz (zákon o vysielaní pracovníkov, ďalej len „AEntG") zavedeného článkom 10 Gesetz zu Korrekturen der Sozialversicherung und zur Sicherung der Arbeitnehmerrechte (zákon, ktorým sa mení sociálne

zabezpečenie a zabezpečujú práva pracovníkov) z 19. decembra 1998 (BGBl. 1998 I, s. 3843), ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 1999:

„Podnik, ktorý poverí iný podnik výkonom stavebných prác v zmysle článku 211 ods. 1 SGB III ručí, rovnako ako ručiteľ, ktorý sa vzdal práva podať námietku subsidiarity ručenia, za splnenie povinnosti tohto podniku, subdodávateľa alebo prenajímateľa pracovnej sily využívanej podnikom alebo subdodávateľom, zaplatiť minimálnu mzdu pracovníkovi alebo príspevky spoločnému orgánu zmluvných strán kolektívnej zmluvy, v súlade s článkom 1 ods. 1 druhou a treťou vetou, ods. 2a), ods. 3 druhou a treťou vetou alebo ods. 3a) štvrtou a piatou vetou. Minimálna mzda podľa prvej vety predstavuje sumu dlhovanú pracovníkovi po odpočítaní daní a príspevkov na sociálne zabezpečenie a na podporu zamestnanosti, alebo zodpovedajúcich príspevkov na sociálne zabezpečenie (čistá mzda)."

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

9 Pán Pereira Félix je portugalský občan, ktorý od 21. februára do 15. mája 2000 pracoval ako murár na stavenisku v Berlíne (Nemecko) ako pracovník stavebného podniku, ktorý má sídlo v Portugalsku. Na tomto stavenisku vykonával práce s betónom a armovaným betónom pre Wolff & Müller.

10 Vo svojej žalobe podanej 4. septembra 2000 na Arbeitsgericht Berlin (Nemecko) pán Pereira Félix požadoval od svojho zamestnávateľa a od Wolff & Müller ako solidárnych dlžníkov zaplatenie nevyplatenej mzdy vo výške 4 019,23 DEM. Tvrdil, že Wolff & Müller v súlade s článkom 1a AEntG ručí za sumy zodpovedajúce mzde, ktorú nedostal.

11 Wolff & Müller popieral nároky pána Pereiru Félixa, zdôrazňujúc predovšetkým, že jeho zodpovednosť je vylúčená z dôvodov, že článok 1a AEntG predstavuje nezákonný zásah do jeho slobody výkonu povolania stanovenej v článku 12 Grundgesetz (základný zákon) a porušuje slobodu poskytovania služieb obsiahnutú v Zmluve ES.

12 Arbeitsgericht Berlin vyhovel žalobe pána Pereiru Félixa. Landesarbeitsgericht (Nemecko), na ktorý sa obrátil Wolff & Müller, čiastočne zamietol jeho odvolanie, preto Wolff & Müller podal návrh na začatie konania o „revíziu" pred Bundesarbeitsgericht.

13 Bundesarbeitsgericht konštatoval, že sú splnené predbežné podmienky ručenia Wolff & Müller na základe článku 1a AEntG. Takisto usúdil, že toto ustanovenie je zlučiteľné s článkom 12 Grundgesetz, pretože ide o primerané obmedzenie. Uvedené ustanovenie AEntG sa mu napriek tomu zdá spôsobilé vytvárať prekážku slobodnému poskytovaniu služieb podľa článku 49 ES.

14 V tomto ohľade vnútroštátny súd poznamenáva, že ručenie upravené v článku 1a AEntG (ďalej len „ručenie") si môže vyžiadať intenzívne kontroly a povinnosti dokazovania, ktoré sa dotýkajú predovšetkým zahraničných subdodávateľov. To si vyžiada výdavky a dodatočné administratívne náklady nielen pre hlavný podnik, ale aj pre subdodávateľov. Tieto náklady predstavujú prekážku poskytovaniu stavebných prác v Nemecku pre stavebné podniky iných členských štátov tým, že robia toto poskytovanie menej príťažlivým.

15 Okrem toho si vnútroštátny súd kladie otázku, či obmedzenie slobody poskytovať služby, ktoré vyplýva z článku 1a AEntG je dôvodné.

16 Na jednej strane podľa tohto súdu ručenie poskytuje pracovníkovi skutočnú výhodu, ktorá prispieva k jeho ochrane. Pracovníci tak majú popri svojom zamestnávateľov ďalšieho dlžníka, aby uplatnili svoje právo na čistú mzdu upravenú vnútroštátnou právnou úpravou.

17 Vnútroštátny súd sa domnieva, že táto výhoda je každopádne obmedzená. Pre zahraničného dočasne prideleného pracovníka je v praxi často ťažké uplatniť svoje právo na mzdu pred nemeckými súdmi proti podnikateľovi, ktorý je ručiteľom. Dočasné pridelenie trvá často iba niekoľko mesiacov a týka sa presne určenej stavby, pracovníci vo všeobecnosti neovládajú nemecký jazyk a nepoznajú právny poriadok v Nemecku. Obrátenie sa na nemecký súd za účelom uplatnenia nárokov založených na ručení predstavuje veľké ťažkosti. Okrem toho, táto ochrana stráca ekonomickú hodnotu, pokiaľ sa reálna možnosť byť zamestnaný v Nemecku za odmenu citeľným spôsobom znižuje.

18 Na druhej strane podľa vnútroštátneho súdu treba zohľadniť skutočnosť, že v zmysle odôvodnenia k AEntG je cieľom ručenia sťažiť uzatváranie zmlúv so subdodávateľmi z krajín „s nízkou mzdou" a teda oživiť nemecký pracovný trh, chrániť ekonomickú existenciu malých a stredných podnikov v Nemecku, ako aj bojovať s nezamestnanosťou v tomto členskom štáte. Tieto úvahy predstavujú základ právnej úpravy nielen podľa odôvodnenia k tomuto zákonu, ale ešte viac v prípade jeho objektívneho posúdenia. Záruka takto poskytnutá zahraničným pracovníkom zo sociálnych dôvodov, dvojnásobná alebo často trojnásobná mzda, keď pracujú na stavbách v Nemecku, nie sú medzi cieľmi výslovne uvedenými v článku 1a AEntG.

19 Domnievajúc sa, že riešenie sporu, ktorý mu bol predložený, závisí od výkladu článku 49 ES, Bundesarbeitsgericht rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Odporujú článku 49 ES (predtým článok 59 Zmluvy ES) vnútroštátne predpisy, podľa ktorých stavebný podnik, ktorý poverí iný podnik výkonom stavebných prác ručí, rovnako ako ručiteľ, ktorý sa vzdal práva podať námietku subsidiarity ručenia, za splnenie povinnosti tohto podniku alebo subdodávateľa zaplatiť minimálnu mzdu pracovníkovi alebo príspevky spoločnému orgánu zmluvných strán kolektívnej zmluvy, pričom minimálna mzda predstavuje sumu, ktorú treba zaplatiť po odpočítaní daní a príspevkov na sociálne zabezpečenie a podporu zamestnanosti alebo zodpovedajúcich príspevkov na sociálne zabezpečenie, ktorá musí byť vyplatená pracovníkovi (čistá mzda) aj v prípade, ak prvoradým cieľom týchto vnútroštátnych predpisov nie je ochrana odmeny pracovníka alebo keď je táto ochrana iba ich druhoradým cieľom?"

O prejudiciálnej otázke

O prípustnosti

20 Komisia Európskych spoločenstiev tvrdí, že problém ručenia za príspevky spoločnému orgánu zmluvných strán kolektívnej zmluvy nie je predmetom sporu vo veci samej a teda musí byť vylúčený z návrhu na začatie prejudiciálneho konania podaného vnútroštátnym súdom.

21 V tomto smere treba pripomenúť, že prejudiciálna otázka položená vnútroštátnym súdom je neprípustná iba v prípade, ak sa zjavne netýka výkladu práva Spoločenstva alebo je hypotetická (rozsudok zo 7. januára 2004, Wells, C-201/02, Zb. s. I-723, bod 35 a citovaná judikatúra). To však nie je tento prípad.

22 Zo znenia položenej otázky, ktorá parafrázuje článok 1a AEntG, ktorý je sporným ustanovením vo veci samej totiž vyplýva, že otázka platby príspevkov spoločnému orgánu zmluvných strán kolektívnej zmluvy je úzko spojená s otázkou platby minimálnej mzdy.

23 Návrh na začatie prejudiciálneho konania je teda v celom rozsahu prípustný.

O veci samej

24 Treba pripomenúť, že Súdny dvor môže za účelom poskytnutia potrebnej odpovede súdu, ktorý mu položil prejudiciálnu otázku, vziať do úvahy normy práva Spoločenstva, na ktoré sa sudca vnútroštátneho súdu v položenej otázke neodvoláva (rozsudok z 22. januára 2004, COPPI, C-271/01, Zb. s. I-1029, bod 27 a citovaná judikatúra).

25 Tak ako to dôvodne zdôrazňujú rakúska vláda a Komisia v písomných pripomienkach, skutkový stav vo veci samej, tak ako je opísaný v uznesení vnútroštátneho súdu, treba považovať za patriaci do oblasti pôsobnosti smernice 96/71. Zodpovedá totiž prípadu upravenému v článku 1 ods. 3 písm. a) tejto smernice.

26 Okrem toho je isté, že skutkové okolnosti vo veci samej sa odohrali v priebehu roka 2000, teda po uplynutí lehoty stanovenej členským štátom na prebratie smernice 96/71, ktorého termín bol stanovený na 16. decembra 1999.

27 V rámci skúmania prejudiciálnej otázky je teda potrebné vziať do úvahy ustanovenia vyššie uvedenej smernice.

28 Podľa článku 5 smernice 96/71 členské štáty prijmú vhodné opatrenia v prípade jej nerešpektovania. Najmä zabezpečia, aby pracovníci a/alebo ich zástupcovia mali k dispozícii primerané postupy na presadenie povinností v zmysle tejto smernice. Medzi týmito povinnosťami je uvedená, tak ako to vyplýva z článku 3 ods. 1 druhej zarážky písm. c) vyššie uvedenej smernice, povinnosť dbať na to, aby podniky zaručili dočasne prideleným pracovníkom na ich území vyplatenie minimálnej mzdy.

29 Z toho vyplýva, že členské štáty musia dbať predovšetkým na to, aby dočasne pridelení pracovníci mali k dispozícii primerané postupy na efektívne získanie minimálnej mzdy.

30 Zo znenia článku 5 smernice 96/71 vyplýva, že členské štáty disponujú rozsiahlou mierou správnej úvahy pri definovaní formy a spôsobov primeraných postupov v zmysle druhého odseku tohto ustanovenia. Pri výkone tejto úvahy však musia vždy rešpektovať základné slobody garantované Zmluvou (pozri v tomto zmysle rozsudky z 22. januára 2002, Canal Satélite Digital, C-390/99, Zb. s. I — 607, body 27 a 28, ako aj z 25. marca 2004, Karner, C-71/02, Zb. s. I-3025, body 33 a 34), a teda pokiaľ ide spor vo veci samej, slobodu poskytovania služieb.

31 V tomto smere treba najskôr pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry článok 49 ES vyžaduje nielen vylúčenie každej diskriminácie vo vzťahu k poskytovateľovi služieb usadenému v inom členskom štáte z dôvodu jeho štátnej príslušnosti, ale aj zrušenie každého obmedzenia, aj keď sa uplatňuje rovnako na vnútroštátnych poskytovateľov a na poskytovateľov z iných členských štátov v prípade, keď je schopné zakázať, obmedziť, alebo urobiť menej príťažlivými činnosti poskytovateľa usadeného v inom členskom štáte, kde legálne poskytuje obdobné služby (rozsudok z 24. januára 2002, Portugaia Construções, C-164/99, Zb. s. I-787, bod 16 a citovaná judikatúra).

32 Tak ako už Súdny dvor rozhodol, uplatnenie vnútroštátnej právnej úpravy prijímajúceho členského štátu na poskytovateľov služieb môže zakázať, obmedziť, alebo urobiť menej príťažlivými poskytovanie služieb osobami alebo podnikmi usadenými v iných členských štátoch z dôvodu, že spôsobuje dodatočné výdavky, ako aj administratívne a ekonomické náklady (rozsudok Portugaia Construções, už citovaný, bod 18 a citovaná judikatúra).

33 Vnútroštátnemu súdu prináleží overiť, či je to prípad, ktorý nastal v spore vo veci samej pokiaľ ide o ručenie. Je pritom potrebné vziať do úvahy účinok vyššie uvedeného opatrenia na poskytovanie služieb vykonávané nielen subdodávateľmi usadenými v inom členskom štáte, ale eventuálne aj všeobecnými podnikmi pochádzajúcimi z tohto štátu.

34 Z ustálenej judikatúry potom vyplýva, že keď sa taká právna úprava ako článok 1a AEntG, za predpokladu, že predstavuje obmedzenie slobodnému poskytovaniu služieb, uplatňuje na každú osobu alebo podnik, ktorý vykonáva činnosť na území prijímajúceho členského štátu, môže byť odôvodnená naliehavými dôvodmi všeobecného záujmu v rozsahu, v akom tento záujem nie je chránený pravidlami, ktorým je poskytovateľ podriadený v členskom štáte, kde je usadený, a keď je

schopná zabezpečiť dosiahnutie cieľa, ktorý sleduje, a neprekračuje to, čo je potrebné na jeho dosiahnutie (pozri v tomto zmysle rozsudok Portugaia Construções, už citovaný, bod 19 a citovaná judikatúra).

35 Medzi naliehavé dôvody všeobecného záujmu, ktoré už Súdny dvor uznal, patrí ochrana pracovníkov (rozsudok Portugaia Construções, už citovaný, bod 20 a citovaná judikatúra).

36 Okrem toho ak možno v zásade pripustiť, že uplatňovanie vlastnej právnej úpravy minimálnej mzdy prijímajúcim členským štátom na poskytovateľov služieb usadených v inom členskom štáte sleduje všeobecný záujem, a to ochranu zamestnancov (rozsudok Portugaia Construções, už citovaný, bod 22), potom platí v zásade aj to, že opatrenia prijaté v prvom členskom štáte a určené na to, aby posilnili spôsoby postupov umožňujúce dočasne prideleným pracovníkom uplatniť s úspechom svoje právo na minimálnu mzdu.

37 Ak totiž právo na minimálnu mzdu predstavuje prvok ochrany pracovníkov, procesné postupy umožňujúce zabezpečiť rešpektovanie tohto práva ako napríklad ručenie, o ktoré ide vo veci samej, sa musia rovnako považovať za spôsobilé zabezpečiť túto ochranu.

38 Pokiaľ ide o pripomienku vnútroštátneho súdu, podľa ktorej bola prvoradým cieľom sledovaným vnútroštátnym zákonodarcom počas prijímania článku 1a AEntG skôr ochrana vnútroštátneho trhu práce, ako odmena pracovníka, treba pripomenúť, že je na tomto súde, aby overil, či právna úprava, o ktorú ide v spore vo veci samej, posudzovaná objektívne, zabezpečuje ochranu dočasne pridelených pracovníkov. Je dôležité overiť, že táto právna úprava predstavuje pre dotknutých pracovníkov

skutočnú výhodu, ktorá významným spôsobom prispieva k ich sociálnej ochrane. V tejto súvislosti deklarovaný úmysel zákonodarcu môže viesť ku konkrétnejšiemu preskúmaniu výhod údajne poskytnutých pracovníkom opatreniami, ktoré prijali (rozsudok Portugaia Construções, už citovaný, body 28 a 29, ako aj citovaná judikatúra).

39 Vnútroštátny súd vyjadruje určité pochybnosti, pokiaľ ide o skutočné výhody, ktoré prináša pre dočasne pridelených pracovníkov ručenie z dôvodu tak praktických ťažkostí, ktorým musia títo pracovníci čeliť, aby uplatnili pred nemeckými súdmi svoje právo na mzdu voči podniku všeobecne, ako aj skutočnosti, že táto ochrana stráca ekonomickú hodnotu, keď sa reálna možnosť byť zamestnaný v Nemecku za odmenu citeľným spôsobom znižuje.

40 Každopádne tak ako zdôrazňujú pán Pereira Félix, nemecká, rakúska a francúzska vláda, ako aj Komisia, skutočnosťou zostáva, že pravidlo obsiahnuté v článku 1a AEntG zabezpečuje výhody dočasne prideleným pracovníkom z dôvodu, že pridáva k prvému dlžníkovi minimálnej mzdy, ktorým je zamestnávateľ, druhého dlžníka, ktorý je solidárne zaviazaný s prvým a ktorý je vo všeobecnosti solventnejší ako tento dlžník. Objektívne vzaté, takéto pravidlo je teda schopné zabezpečiť ochranu dočasne pridelených pracovníkov. Okrem toho, spor vo veci samej potvrdzuje toto ochranné poslanie článku 1a AEntG.

41 Pretože jeden z cieľov sledovaných vnútroštátnym zákonodarcom spočíva v predchádzaní nekalej súťaže zo strany podnikov, ktoré poskytujú pracovníkom nižšiu mzdu ako je minimálna mzda, prináleží vnútroštátnemu sudcovi overiť, či sa taký cieľ môže zohľadniť ako naliehavá požiadavka, ktorá môže ospravedlniť obmedzenie slobodného poskytovania služieb, ak podmienky uvedené v bode 34 tohto rozsudku sú splnené.

42 Okrem toho, ako dôvodne uvádza rakúska vláda vo svojich písomných pripomienkach, neexistuje nevyhnutne rozpor medzi cieľom zabrániť nekalej súťaži na jednej strane a cieľom zabezpečiť ochranu pracovníkov na strane druhej. Odôvodnenie č. 5 smernice 96/71 preukazuje, že tieto dva ciele môžu byť sledované súčasne.

43 Pokiaľ ide o pripomienky Wolff & Müller, podľa ktorých je ručenie neprimerané sledovanému cieľu, z judikatúry citovanej v bode 34 tohto rozsudku vyplýva, že na to, aby bolo opatrenie odôvodnené, musí primerane zabezpečovať dosiahnutie cieľa, ktorý sleduje, a nemá prekračovať to, čo je potrebné na jeho dosiahnutie.

44 Je úlohou vnútroštátneho súdu overiť, či tieto podmienky na dosiahnutie stanoveného cieľa, ktorým je zabezpečenie ochrany dotknutého pracovníka, sú splnené.

45 Za týchto okolností treba odpovedať na položenú otázku tak, že článku 5 smernice 96/71 vykladanému s prihliadnutím na článok 49 ES neodporujú v prípade, ako je ten vo veci samej, vnútroštátne predpisy, podľa ktorých stavebný podnik, ktorý poverí iný podnik výkonom stavebných prác ručí, rovnako ako ručiteľ, ktorý sa vzdal práva podať námietku subsidiarity ručenia, za splnenie povinnosti tohto podniku alebo subdodávateľa zaplatiť minimálnu mzdu pracovníkovi alebo príspevky spoločnému orgánu zmluvných strán kolektívnej zmluvy, pričom minimálna mzda predstavuje sumu, ktorú treba zaplatiť po odpočítaní daní a príspevkov na sociálne zabezpečenie a podporu zamestnanosti alebo zodpovedajúcich príspevkov na sociálne zabezpečenie, ktorá musí byť vyplatená pracovníkovi (čistá mzda) aj v prípade, ak prvoradým cieľom týchto vnútroštátnych predpisov nie je ochrana odmeny pracovníka alebo keď je táto ochrana iba ich druhoradým cieľom.

O trovách

46 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol takto:

Článku 5 smernice Európskeho parlamentu a Rady 96/71/ES zo 16. decembra 1996 o vysielaní [dočasnom pridelení — *neoficiálny preklad*] pracovníkov v rámci poskytovania služieb vykladanému s prihliadnutím na článok 49 ES neodporujú v prípade, ako je ten vo veci samej, vnútroštátne predpisy, podľa ktorých stavebný podnik, ktorý poverí iný podnik výkonom stavebných prác ručí, rovnako ako ručiteľ, ktorý sa vzdal práva podať námietku subsidiarity ručenia, za splnenie povinnosti tohto podniku alebo subdodávateľa zaplatiť minimálnu mzdu pracovníkovi alebo príspevky spoločnému orgánu zmluvných strán kolektívnej zmluvy, pričom minimálna mzda predstavuje sumu, ktorú treba zaplatiť po odpočítaní daní a príspevkov na sociálne zabezpečenie a podporu zamestnanosti alebo zodpovedajúcich príspevkov na sociálne zabezpečenie, ktorá musí byť vyplatená pracovníkovi (čistá mzda) aj v prípade, ak prvoradým cieľom týchto vnútroštátnych predpisov nie je ochrana odmeny pracovníka alebo keď je táto ochrana iba ich druhoradým cieľom.

Podpisy